

مجله
سپهر اقتصاد، علم و فناوری
شماره پنجاه و یکم
هفته دوم شهریور ماه ۱۴۰۱

سمفونی صعود: آنچه در تامین مالی جمعی ایران در جریان است
رونمایی از محصول مشترک دایادایموند و پرداخت الکترونیک سپهر
عدم درک اکوسیستم استارت‌آپی از سرمایه‌گذاری‌های بازیگران اقتصادی سنتی
پایان هیاهوی AI در بازارهای مالی؟
آیا مدیران شبکه اجتماعی در قبال آنچه در پلتفرم‌ها رخ می‌دهد مسئولیت دارند؟

کارخانه دیجیتال سپهر؛
دریچه‌ای رو به آسمان پر ستاره نوآوری....

بازوی اقتصاد دیجیتال گروه مالی سپهر صادرات

سرمایه گذاری در عصر دیجیتال؛ آینده نوآورانه در اقتصاد

سرمایه گذاری در حوزه فناوری های مالی

اهداف:

- ◀ غنا بخشیدن به زنجیره ارزش گروه مالی سپهر صادرات
- ◀ ایجاد تجربه بهتر جذب سرمایه برای استارت آپ های حوزه اقتصاد دیجیتال
- ◀ مشارکت با فعالان اکوسیستم نوآوری جهت توسعه کسب و کارهای حوزه فناوری های مالی
- ◀ ارائه مشاوره های تخصصی و زیرساخت های فنی، مالی، منابع انسانی و توسعه کسب و کار
- ◀ شبکه ارتباطی با سایر سرمایه گذاران، مشتریان، تسهیلگران و نهادهای پشتیبان

حوزه های سرمایه گذاری:

- ◀ فینتک (فناوری های نوین مالی)
- ◀ هوش مصنوعی و بیگ دیتا
- ◀ تجارت الکترونیک
- ◀ تولید نرم افزارهای سازمانی
- ◀ تولید سخت افزار

خبرنامه ساعت

سپهر اقتصاد، علم و تکنولوژی

شماره پنجاه و یکم

سال دوم - هفته دوم شهریورماه ۱۴۰۳

صاحب امتیاز: شرکت توسعه مدیریت نیکان سپهر

ناشر: کارخانه دیجیتال سپهر

مدیرمسئول: حسین ادب‌زاده

مدیر رصدخانه سپهر: محمدمین قلم‌پر

سر دبیر: بهنام حسین‌پور

هیئت تحریریه: محمد افشار، بهنام حسین‌پور، نوید رفیع‌زاده، فهیمه امید

مدیر هنری و صفحه‌آرایی: محسن ملامحمدی راوری

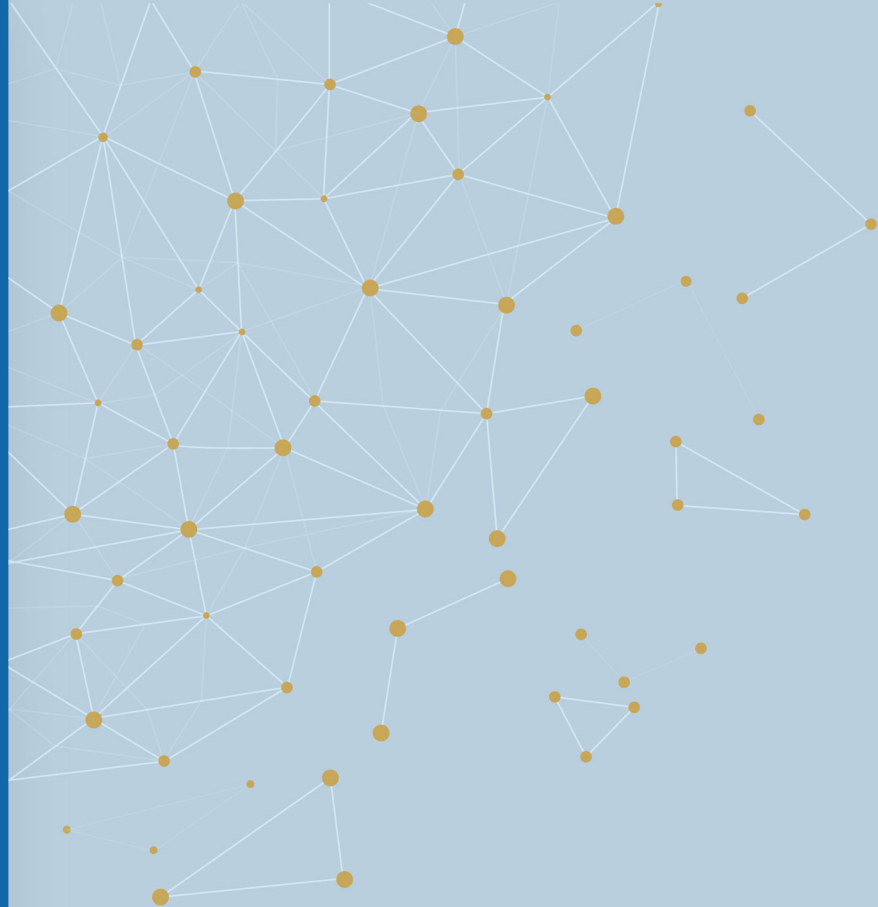
پست الکترونیک: info@sepehrdf.ir

نشانی: تهران، میدان ونک، خیابان ولیعصر، خیابان میرداماد، مجتمع

تجاری-اداری پایتخت، طبقه ۱۳، واحد ۱۳۰۳

کدپستی: ۱۹۶۹۷۶۳۵۱۱

تلفن: ۰۲۱ - ۹۲۰۰۲۰۳۰

الخيار داخلی

• سمفونی معهود:

آنچه در تامین مالی جمعی ایران در جریان است

• رونمایی از محصول مشترک دایادایموند و

پرداخت الکترونیک سپهر

• عدم درک اکوسیستم استارت‌آپی از

سرمایه‌گذاری‌های بازیگران اقتصاد سنتی

• رقابت شتاب‌دهنده‌های دولتی با خصوصی

معضل بزرگی است

سمفونی صعود: آنچه در تامین مالی جمعی ایران در جریان است

مخاطبان تامین مالی جمعی در دستور کار قرار گرفته است. در این راستا، برای اولین بار در ایران، گزارش جامع و تخصصی تحلیل بازار تامین مالی جمعی با عنوان «سمفونی صعود؛ تامین مالی جمعی در ایران» منتشر شده است. در این گزارش عملکرد تامین مالی جمعی در ایران شامل حجم سرمایه‌گذاری، اندازه بازار، فعالان، بازیگران و ذینفعان و همچنین چشم‌انداز این بازار در کشور به طور عمیق، دقیق و موشکافانه مورد ارزیابی و تحلیل قرار گرفته است. شاخص‌ترین مزیت‌های این گزارش شامل:

- بررسی و تحلیل وضعیت بازار تامین مالی جمعی در ایران و جهان و چشم‌انداز آن در افق آینده؛
 - جایگاه‌یابی سکوهایی تامین مالی جمعی در کشور؛
 - ترسیم سناریوهای آینده بازار تامین مالی جمعی در افق ۱۴۰۷.
- مخاطبان گرامی و تمامی علاقه‌مندان این حوزه می‌توانند برای دریافت این گزارش به وبسایت sepehrdf.com مراجعه نمایند.

تامین منابع مورد نیاز مالی دغدغه بسیاری از مدیران، کارآفرینان و صاحبان کسب‌وکار است. در این مسیر، سرمایه‌پذیران با موانع مختلفی مواجه‌اند که وجود این موانع باعث شده تا به سراغ راهکارهای سریع‌تر و کم‌دردتر تامین مالی روند. به عنوان مثال ممکن است کمتر سراغ بانک‌ها رفته و به دنبال دریافت تسهیلات از آن‌ها باشند و به جای آن، راهکار تامین مالی جمعی را در دستور کار قرار دهند. ظهور تامین مالی جمعی به عنوان نیروی تحولی در صنعت مالی، این فرصت را برای کسب‌وکارها فراهم آورده تا به منابع مورد نیاز خود دست یافته و در عین حال با پیچیدگی‌های کمتری نیز روبرو شوند. شرکت توسعه مدیریت نیکان سپهر با درک پتانسیل‌های این حوزه اقدام به راه‌اندازی اولین پلتفرم ارائه فرصت‌های تامین مالی جمعی در کشور نموده است. علاوه بر این، انتشار منظم و دوره‌ای گزارش‌های تحلیلی این حوزه با هدف کمک به توسعه ظرفیت‌های این ابزار نوین مالی، آگاهی‌رسانی و ارتقاء دانش

۶

فاندز آپ؛ گزارش تحلیلی تامین مالی جمعی هفته اول شهریورماه - ۱۴۰۳

۳. طرح تامین هزینه های سالانه مدیریت و بهره برداری از بوتیک هتل خانه بخردی اصفهان- سکوی زیما
۴. تأمین سرمایه در گردش تولید گوی فولادی- سکوی دونگی
۵. تامین سرمایه در گردش جهت تولید پاکت پلی استر چاپدار- سکوی هم‌آفرین

این طرح‌ها در حوزه‌های مواد غذایی، درمان و دارو، بازرگانی، فلزات اساسی، پزشکی و تجهیزات مرتبط، برق و الکترونیک، گردشگری، محصولات ساختمانی و بسته‌بندی طبقه‌بندی شده‌اند.

به گزارش فاندز آپ، در هفته اول شهریورماه (۳ تا ۹ شهریورماه ۱۴۰۳) ۱۰ طرح سرمایه‌گذاری تامین مالی جمعی با مجموع سرمایه مورد نیاز ۱/۲۳۰ میلیارد ریال توسط سکوها منتشر شدند. طرح های تامین مالی شده تا پایان هفته اول شهریورماه ۱۴۰۳:

۱. تأمین سرمایه در گردش فروش گوشت قرمز- سکوی ایفاندز
۲. تامین مالی سرمایه در گردش رزرو اقامتگاه های گردشگری ۷۰ واحدی استان تهران- سکوی زیما

محدودسازی و یا ایجاد مانع در مسیر تولید شرکت مذکور و ریجستری گوشی‌های تولیدی خلاف قانون بوده و فاقد وجهت و دارای عواقب بعدی برای وزارتخانه می‌باشد.». دبیر ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در آخر اعلام می‌کند: «دستور فرمایید در راستای حمایت از تولید و اجرای قانون از هر گونه اقدام مغایر با دادنامه‌های صادره و اقدامات محدودساز یا سلبی در خصوص فعالیت واحد تولیدی آتیلا همراه آیهان جلوگیری به عمل آید.»

ما به دنبال مخاطبان بیشتر نیستیم بلکه به دنبال تاثیرگذاری بیشتر کارزارها هستیم. آگاهی‌بخشی و ایجاد تغییر برای ما بسیار اهمیت دارد. او ادامه داد: در حال حاضر ۵ هزار و ۵۰۰ کاربر داریم که ۱۰۰ کارزار را امضا کرده‌اند. طبق گفته بیدی، فرایند تاثیرگذاری کارزار به این شکل است که هر شهروند می‌تواند فارغ از ارتباطاتش با رسانه‌ها و مراجع قانونی، از طریق پلتفرم کارزار خودش را به پاسخگو کردن مسئولین و تغییر مطلوب نزدیک کند.

حمایت ستاد تسهیل و رفع موانع تولید از نوکیای ایرانی

ستاد رفع موانع تولید با قانونی خواندن فعالیت شرکت تولیدکننده گوشی نوکیای ایرانی، از تولید داخلی این تلفن همراه حمایت کرد. پس از درخواست رئیس سازمان توسعه تجارت برای ابطال مجوز شرکت تولیدکننده نوکیای ایرانی، ستاد تسهیل و رفع موانع تولید فعالیت این شرکت را قانونی خواند و از تولید گوشی با برند مطرح نوکیا حمایت کرد. محمداقرا آقاعلیخانی، دبیر این ستاد در نامه‌ای به رئیس مرکز فناوری داده و اطلاعات امنیت فضای مجازی، خواستار جلوگیری از هرگونه «اقدام سلبی و محدودساز» علیه فعالیت «شرکت آتیلا همراه آیهان» شد. با توجه به اینکه بالاترین مرجع رسیدگی به دعاوی و ادعاهای اشخاص، تصمیم نهایی را صادر کرده و پرونده مختومه شده تاکید می‌کند: «هر گونه ورود مجدد به موضوع بر خلاف دادنامه‌های صادره اقدام در

مدیرعامل کارزار: ریسک بالای پروژه دلیل سرمایه‌گذاری نکردن در کارزار است

در نشست رسانه‌ها و مطالبه‌گری مدنی، مدیرعامل پلتفرم کارزار، حامد بیدی با تاکید بر ریسک بالای پروژه گفت: ریسک بالای پروژه اصلی‌ترین دلیلی است که سرمایه‌گذاران خطرپذیر به سمت ما نمی‌آیند. اما به صورت کلی مدل درآمدی ما، براساس پرداخت‌های اختیاری است که امضاکنندگان واریز می‌کنند که از همین طریق، موضوع موردنظرشان در سایت‌ها تبلیغ شود. به گفته بیدی، کارزار یک استارت‌آپ اجتماعی به معنای کسب‌وکار است اما درآمد کارزار ذیل مسئولیت اجتماعی است. به دلیل اینکه کارزار زیرمجموعه مسئولیت اجتماعی قرار دارد، مدل درآمدی را با کسب‌وکارها و سیاستمداران پیش نبرده است. مدیرعامل کارزار درباره آمارهای این پلتفرم اشاره کرد: تا الان بیش از ۳۷ میلیون امضا از بیش از ۱۶ میلیون نفر کاربر را برای حدود ۳۰ هزار مطالبه میزبانی کرده‌ایم. در هر سه ثانیه یک امضا ثبت می‌شود و ماهانه یک میلیون کارزار اضافه می‌شود.

رونمایی از محصول مشترک دایادایموند و پرداخت الکترونیک سپهر

پرداخت کن) آشنایی دارند، اما اتفاقی که سپهر و دایادایموند باهم در حال رقم زدنش هستند، موضوع SNBN (الان پس انداز کن، همین الان هم خرید کن) است. پیکانی در پایان خاطرنشان کرد: «با کمک این روش، کاربران به راحتی می توانند توکن دایادایموند بخرند و بدون نیاز به ضامن، با وثیقه کردن همان توکن های خریداری شده وام دریافت کنند و به راحتی خرید خود را از پذیرندگان انجام دهند. پس از آن، مجدداً بخشی از دارایی خود پذیرنده سرمایه گذاری می شود و به نظر من این یکی از نوآورانه ترین محصولات است که در حال حاضر در حوزه پی تک و ولت تک روانه بازار می شود»

عدم درک اکوسیستم استارت آپی از سرمایه گذاری های بازیگران اقتصاد سنتی

اسدی مدیرعامل کسب و کارهای نوین آن به نقش بازیگران اقتصاد متداول در سرمایه گذاری ها اشاره کرد و گفت: از آنجا که بازیگران اقتصاد سنتی مراد با رگولاتور را بهتر آموخته اند، به تبع بهتر هم می توانند در زمینه سرمایه گذاری روی استارت آپ های حوزه فناوری هم وارد شوند. اما این سی وی سی ها در وهله اول باید به دو مسئله پاسخ دهند. اگر فقط می خواهند یک سهم از اقتصاد دیجیتال داشته باشند می توانند سراغ کسب و کارهای کم ریسک تر بروند اما اگر می خواهند از طریق استارت آپ ها زنجیره خدمات خود را تکمیل کنند، موضوع شکل جدی تری به خود می گیرد. در حال حاضر صنعت راهکارهای لحظه ای می طلبد و استارت آپ هایی که می توانند راهکارهای به روز عرضه کنند به تبع در صنعت موفق تر خواهند بود. وی افزود: اکوسیستم استارت آپی بازیگران اقتصاد متداول را به چشم پول نگاه می کند و نه مارکت. این در حالیست که استارت آپ ها باید متوجه مارکت گسترده سی وی سی های اقتصاد متداول باشد. وقتی یک کسب و کار سنتی و متداول در کاری سرمایه گذاری کند مارکت آن صنعت به معنای آورده ای چندین برابر بیشتر از پولی است که آن استارت آپ می خواهد. اسلامی بیدگلی عضو هیئت علمی دانشگاه هم به مشکلات جدی اقتصاد ایران، نرخ های بهره بالا و رانت ها پرداخت و افزود: مسئله بهره وری در ایران به قدر کافی جدی گرفته نشده است. در واقع باید برای سرمایه گذاری هم نگاهی کلان به موضوع داشته باشیم و سرمایه گذاری را در پازل سیاسی اقتصادی کشور نگاه کنیم.

علی پیکانی، رئیس اداره توسعه محصول و نوآوری شرکت پرداخت الکترونیک سپهر درباره رونمایی از محصول SNBN مشترک دایادایموند و پرداخت الکترونیک سپهر توضیح داد: «شرکت پرداخت الکترونیک سپهر در اجلاس دایا، از محصول مشترک خود با دایادایموند رونمایی می کند. این محصول بر لبه فناوری پرداخت و تکنولوژی مدیریت ثروت طراحی شده است. ماجرایی کشف این محصول پی تک و ولت تکی بسیار جالب است. ما در شرکت سپهر در زمینه یکی دیگر از سرویس هایمان در حال تحقیق و توسعه بودیم و طی این فرایند نیاز بود که هم تحقیقات بازار و هم مصاحبه مستقیم با پذیرنده ها انجام شود. طی مصاحبه مستقیم با پذیرنده ها، بازخوردها و داده هایی دریافت کردیم که حاکی از نگرانی و دغدغه پذیرنده ها درباره مدیریت دارایی و ثروتشان بود. او همچنین افزود: «این دغدغه ها عموماً ناشی از افزایش عمومی قیمت ها بود. همچنین، پذیرنده ها به ریسک های متعددی اشاره کرده بودند؛ مثل ریسک های بازارهای مالی از جمله بورس، خرید دلار، خرید طلا و نحوه نگهداری این دارایی ها. علاوه بر این ها اگر خود پذیرنده ها اقدام به خرید کالا کنند، بحث حمل و نقل، انبارداری و... هم به میان می آید و اینکه مبدا نتوانند به درستی سرمایه گذاری کنند یا نتوانند موج افزایش عمومی قیمت ها را پشت سر گذارند».

وی درباره رفع دغدغه پذیرندگان با توکن الماس دایادایموند بیان کرد: «بر اساس همین مشکلاتی که از سمت پذیرندگان اعلام شده بود، راه حل ها را بررسی کردیم و در این میان، شرکت دایادایموند توانست با ارائه توکن الماس بر بستر بلاکچین بستری را فراهم کند که پذیرندگان ما بدون دغدغه بخشی از درآمدهای خود را سرمایه گذاری و آن را تبدیل به توکن الماس کنند». او درباره دغدغه کاربران نیز گفت: «بعد دیگر موضوع مطرح شده درباره خریداران یا کاربرانی است که به صاحبان کسب و کار و پذیرندگان مراجعه می کنند و قصد خرید کالا و خدمات را دارند. کاربران و خریداران هم نگرانی هایی داشتند. این روزها قطعاً افراد زیادی با واژه BNPL (الان بخر، بعداً پرداخت کن) آشنا هستند. همچنین کمابیش با واژه SNPL (الان پس انداز کن، بعداً

زارع پور: تلاش کردیم وزارت ارتباطات راهبر حوزه اقتصاد دیجیتال شود

عیسی زارع پور، وزیر سابق ارتباطات در مراسم تودیع خود و معارفه ستار هاشمی به عنوان وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات دولت چهاردهم، رای اعتماد بالای ستار هاشمی را پشتوانه‌ای برای کارهای بزرگ دانست و در دفاع از عملکرد خود، اعلام کرد سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی را از ۶.۵ به بالای ۸ درصد رسانده است. او گفت تلاش کرده تا وزارت ارتباطات در دوره قبل راهبر حوزه اقتصاد دیجیتال شود. زارع پور توضیح داد: ما پروژه‌هایی را شروع کردیم که شاید روبان آن‌ها بعداً بریده شود. مثلاً فیبر یک فناوری لوکس بود؛ اما امروز برای ۸ میلیون خانوار امکان دسترسی به فیبر فراهم شده است. وزیر سابق ارتباطات افزود: همچنین در حوزه فضایی اتفاقات مهمی افتاد و بین دولت و نیروهای نظامی انسجام هم‌دلانه‌ای شکل گرفت. بزرگ‌ترین پایگاه فضایی غرب آسیا در حال ساخت است که تا پایان سال فاز اولش افتتاح می‌شود. بیش از ۲۵ ماهواره ریز و

درشت در حال ساخت است. برای اولین بار به تصاویر رنگی با سطح یک متر دسترسی پیدا کردیم. او ادامه داد: در حوزه دولت هوشمند کارهای بزرگی انجام شده و اکنون ۵۰ میلیون کاربر فعال دارد. البته همه در این زمینه همکاری نمی‌کنند چون امضاهای طلایی را از بین می‌برد. او آمار دقیقی از کاربران پیام‌رسان‌های داخلی نداد اما گفت تعداد کاربران پیام‌رسان‌های ایرانی بین ۵ تا ۱۰ برابر شده است.

مدیرعامل اسنپ دکتر از سمت خود استعفا داد

گلرخ داوران در شبکه اجتماعی X استعفای خود را از سمت مدیرعاملی اسنپ دکتر اعلام کرده است. او در توییت خود با انتشار تصویر اظهارنامه‌ای رسمی استعفا از سمت مدیرعاملی خود از اسنپ دکتر (ویرا تندرستی ایرانیان) اعلام کرده است. در این اظهارنامه آمده است: با توجه به تمایل گلرخ داوران پور فرد بر استعفا از سمت مدیرعاملی اسنپ دکتر بدین وسیله استعفای خود را از ۳۱ تیر ۱۴۰۳ کتبی اعلام کرده‌ام و با قید فوریت مراتب استعفا و جایگزینی مدیرعامل جدید ثبت و آگهی شود. طبق ماده ۱۵۶ قانون آیین دادرسی مدنی هر کس می‌تواند قبل از تقدیم دادخواست، حق خود را به وسیله اظهارنامه از دیگری مطالبه کند، مشروط بر اینکه موعد مطالبه رسیده باشد. به طور کلی هر کس حق دارد اظهاراتی را که راجع به معاملات و تعهدات خود با دیگری است و بخواهد به طور رسمی به او برساند ضمن اظهارنامه به طرف ابلاغ کند.

آغاز حضور سکوهای تجارت الکترونیکی در دومین بازار پیش‌رو کشور

رقابت شتاب‌دهنده‌های دولتی با خصوصی معضل بزرگی است

جلیلیان، رئیس هیات مدیره شتاب‌دهنده تهران سایت گفت: ایران شرایط خاصی دارد و تحریم در رشد نکردن استارت‌آپ‌ها در بعد جهانی بسیار موثر است. به طور کلی تحریم اصلی‌ترین عامل محدودیت برای رشد استارت‌آپ‌ها از طریق کمک شتاب‌دهنده‌هاست. کشورهای منطقه مخصوصاً کشورهای حوزه خلیج فارس وضع مالی خوبی دارند. یکی از چالش‌های اصلی، رقابت شتاب‌دهنده‌های دولتی با خصوصی است. شتاب‌دهنده‌هایی که به برخی از شرکت‌ها وصل هستند و شتاب‌دهنده‌های دولتی را می‌شود با شتاب‌دهنده‌های منطقه مقایسه کرد. وی در خصوص ورود تیم‌ها در چند سال اخیر توضیح داد: در چند سال اخیر ورود تیم‌ها فرق چندانی نکرده است. ما تغییری در نحوه شتابدهی ایجاد کرده‌ایم تا مثل شتاب‌دهنده‌های قبلی به لحاظ ساختاری شکست نخوریم اما در عین حال سرمایه‌ی زیادی نمی‌توانیم جذب کنیم. این تغییر باعث می‌شود رشد کنیم اما سرعت رشدمان مانند سایر شتاب‌دهنده‌ها نباشد. جلیلیان ادامه داد: معمولاً کسب‌وکارها ایده دارند اما در بخش بیزینسی قوی نیستند، ما روی بخش کسب‌وکار کار می‌کنیم و مدل‌های اقتصادی‌شان را درست می‌کنیم. در واقع یک ایده را به استارت‌آپ تبدیل می‌کنیم. او درباره رشد ملی و رشد بین‌المللی گفت: یکی از تیم‌های ما از دوره بنیان‌گذاری خارج و به دوره رشد ملی وارد شده است. این دوره طولانی است زیرا هدف‌گذاری‌ای که در این دوره داریم فروش سالانه ۱۰۰ هزار یورو در داخل کشور است که بیش از یک سال زمان می‌برد. بعد از این رشد جهانی را تعریف می‌کنیم که سالانه یک میلیون یورو در سال باید فروش داشته باشند. جلیلیان درباره سرمایه‌گذاران‌شان توضیح داد: غیر از گروه بهمن، تیم‌ها به دیجی‌کالا و زیرمجموعه‌هایش، سرمایه‌گذارهای حقیقی و صندوق‌های پژوهش فناوری که تمایل به سرمایه‌گذاری روی استارت‌آپ‌ها دارند وصل می‌شوند. او در نهایت با اشاره به آینده شتاب‌دهنده‌ها در کشور گفت: آینده شتاب‌دهنده در ایران به هدف بستگی دارد. اگر هدف کسب سود باشد، خیلی سخت است مگر اینکه سرمایه‌گذار بزرگی پشت شتاب‌دهنده باشد.

رئیس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، از آغاز حضور سکوهای تجارت الکترونیکی در اجرای معاملات برخط خودرو خبر داد. کلاهدوزان گفت: «امروز نتیجه تلاش بیش از یک‌ساله دستگاه‌های ذیربط در معاملات خودرو به بار نشست و امکان حضور سکوهای تجارت الکترونیکی در بازار معاملات خودرو به عنوان دومین بازار پیش‌رو فراهم شده است.» او با اشاره به شروع اجرای این طرح در سال ۱۴۰۲، ادامه داد: «سال گذشته کار فشرده‌ای در کارگروه وزارت صمت، فراجا، معاونت راهبردی قوه قضائیه و معاونت علمی شروع و با پیگیری‌های کمیسیون اصل نود مجلس برای اجرای این تکلیف قانونی، در انتهای همان سال فاز اول آن به ثمر نشست.» به گفته‌ی کلاهدوزان استفاده از خدمات این سکوها کاملاً اختیاری و انتخاب با کاربر است که معامله خود را از طریق این سکوها انجام دهد یا به روش‌های سنتی. از سوی دیگر فعالیت این سکوها انحصاری نیست و شرکت‌های متقاضی دیگر نیز می‌توانند در این حوزه فعالیت کرده و مردم می‌توانند از هریک از سکوهای فعال و مورد تأیید، خدمات را دریافت کنند. این سکوها بعد از احراز هویت خریدار و فروشنده و مجاز بودن معامله از سوی طرفین، اجازه استعلام مشخصات خودرو را از مالک دریافت کرده و در اختیار خریدار قرار می‌دهند. بر اساس توافق، طرفین شرایط قرارداد را در قالب یک قولنامه الکترونیکی تهیه و با امضای الکترونیکی آن را امضا می‌کنند. با دریافت کد معامله از فراجا و مراجعه به مراکز تعویض پلاک، این معامله به اتمام رسیده و وضعیت خودرو توسط خریدار جدید، قابل نقل و انتقال خواهد شد.

ستار هاشمی: فیلترینگ در وضعیت فعلی به نفع هیچ کس نیست

سالم‌ترین شرایط دیجیتال را برای مردم فراهم کنیم. به آنها آگاهی ببخشیم، کیفیت کاربری را بالا ببریم و ایران را برای اقشار مختلف از جمله کودکان و نوجوانان جذاب و البته ایمن کنیم. در این راستا توسعه‌ی شبکه ملی اطلاعات از جمله مهم‌ترین برنامه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در دولت چهاردهم خواهد بود.» هاشمی سپس بر دنبال کردن توسعه دولت هوشمند، اقتصاد دیجیتال و دانش بنیان، توسعه صنعت فضایی و اقتصاد فضاپایه و توسعه پست هوشمند به عنوان برنامه‌های جدی وزارت ارتباطات تأکید کرد و گفت: «بهبود فرایندها در همه‌ی زیرمجموعه‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات یک مطالبه‌ی ملی و وظیفه‌ی قانونی و تعهد اخلاقی بنده و همکارانمان در وزارت ارتباطات خواهد بود.» سکندار وزارت ارتباطات در بخش دیگر گفته‌های خود عنوان کرد: «باور و تأکید من این است که در هر مرحله از اجرای برنامه‌های طراحی شده باید به اسناد بالادستی پایبند بوده و به آنها جامه‌ی عمل بپوشانیم. ما برای بهبود جایگاه حکمرانی حتماً به ابزارهای قوی نیازمندیم. ابزارهایی که بتواند در ساحت‌های مختلف بهترین وضعیت کاربری را برای مردم تضمین کند و امنیت را بر مرزهای سایبری کشور بگستراند.» او با این گفته‌ها تأکید کرد: «همانطور که قبلاً گفته‌ام، مجدداً تأکید می‌کنم که فیلترینگ در وضعیت فعلی به نفع هیچ کس نیست؛ شیوه‌ی ناکارآمد فعلی هم حاکمیت ما را نقض کرده است، هم امنیت سایبری ما را زیر سؤال برده است، هم امنیت خانواده‌ها را دچار مشکل کرده است و هم به فضای کسب‌وکار آسیب زده و در نتیجه مردم نسبت به وضعیت موجود رضایت ندارند. هاشمی با اشاره به اینکه شرایط کنونی مطلقاً منطبق بر اهداف اسناد بالادستی و مطالبات رهبر انقلاب نیست، ادامه داد: «ما باید با در نظر گرفتن مصالح ملی و سیاست‌های کلی نظام شرایط موجود را به نفع کسب‌وکارها و اقتصاد دیجیتال در مسیر جلب رضایت مردم تغییر دهیم.»

مراسم معارفه‌ی وزیر جدید ارتباطات با صحبت‌هایی درباره اهمیت امنیت فضای مجازی و فیلترینگ همراه بود. هاشمی در سخنرانی خود فیلترینگ را عامل نارضایتی مردم خواند و گفت که به کارگیری آن به نفع هیچ کس نیست، معاون اول رئیس جمهور نیز ادامه‌ی محدودیت‌ها را هزینه‌بر خواند و گفت: «محدودیت‌ها باعث بالا بردن هزینه‌ی مصرف‌کننده و ایجاد فضای فرار امنیتی شده است.» هاشمی با اشاره به اهمیت قاعده‌مندی فضای مجازی گفت: «اگر توجه داشته باشیم که مردم در فضای مجازی زندگی می‌کنند، آنگاه قبول می‌کنیم که باید برای آنها شرایط خوب زندگی کردن را فراهم آوریم. زندگی خوب در دنیای دیجیتال که دنیای امروز و آینده است، هم با کیفیت و به‌روز و هم امن و الهام‌بخش زندگی است که قابلیت نجات جان‌ها و منشأ پیشرفت و رشد می‌شود. ولی اگر به خوبی قاعده‌مند نشود می‌تواند جان‌ها و فکرها را بگیرد.» وزیر ارتباطات ادامه داد: «در شرایط کنونی وظیفه‌ی ما به عنوان حاکمیت آن است که تا حد امکان به بهترین و

- از کاغذ تا دیجیتال:
- دیجیتال سازی، سازماندهی، توانمند سازی، امنیت

اسکن اسناد و تولید محتوای دیجیتال

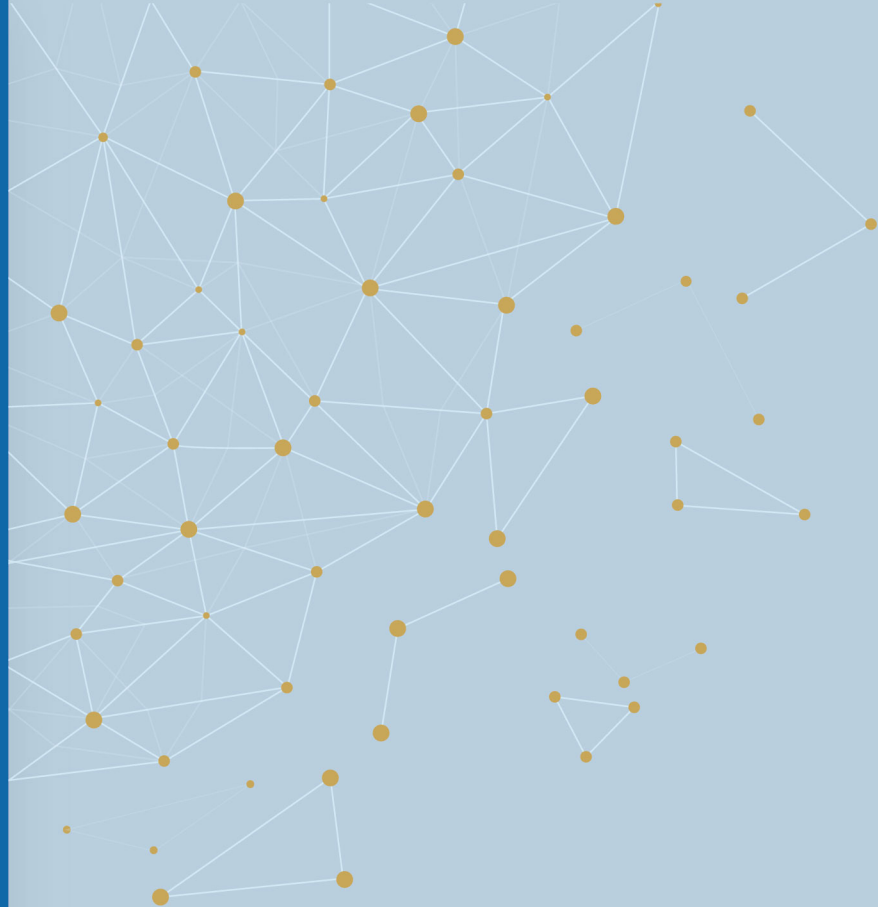
ساماندهی الکترونیکی:

- ◀ اسکن اسناد و پرونده‌ها
- ◀ ویرایش و افزایش کیفیت اسناد اسکن شده
- ◀ مشاوره و تهیه و نصب نرم‌افزارهای آرشیو و مدیریت اسناد
- ◀ دسترسی به کلیه اطلاعات بدون حضور فیزیکی برای مدیران و کارکنان
- ◀ ایجاد سیستم‌های مدیریتی گردش کار بر مکتوبات و مستندات
- ◀ ایجاد مدیریت متمرکز بر بانک‌های اطلاعاتی
- ◀ تسریع در تهیه گزارشات مورد نیاز مدیران
- ◀ به اشتراک گذاری ساده و قانونمند اطلاعات و تسهیل دسترسی به افراد مجاز

ساماندهی فیزیکی:

- ◀ طبقه‌بندی و تفکیک اسناد
- ◀ کدگذاری و بایگانی اسناد و پرونده‌ها
- ◀ بررسی و تفکیک اسناد
- ◀ فهرست برداری و کنترل کیفیت
- ◀ مشاوره در تهیه و نگهداری قفسه‌های نگهداری اسناد

الخبر بین المللی

- پایان هیاهوی AI در بازارهای مالی؟
- روسیه رمزارزها را در نظام پرداخت خود ادغام می کند
- اخراج های جدید در اپل؛ 100 شغل از بخش خدمات حذف شد
- آیا مدیران شبکه اجتماعی در قبال آنچه در پلتفرم ها رخ می دهد مسئولیت دارند؟

پایان هیاهوی AI در بازارهای مالی؟

پس از ماه‌ها پیش‌تازی در وال‌استریت، غول‌های سیلیکون‌ولی هفته‌های دشواری را در بازار سهام آمریکا سپری می‌کنند. رشد نجومی قیمت سهام شرکت‌های بزرگ فناوری از ابتدای سال ۲۰۲۳ و همزمان با اوج‌گیری هیجان هوش مصنوعی (AI) آغاز شد، اما اکنون شمار فزاینده‌ای از سرمایه‌گذاران نگرانند که شرکت‌های فعال در این حوزه به سودآوری موردانتظار دست نیابند. میانگین قیمت سهام شرکت‌های پیشرو در انقلاب «هوش مصنوعی مولد» از اوج خود در ماه گذشته، ۱۰ درصد افت کرده است. شرکت‌های بزرگ فناوری ده‌هامیلیارد دلار برای توسعه مدل‌های هوش مصنوعی سرمایه‌گذاری کرده‌اند و همچنین متعهد به

صرف هزینه‌های سرسام‌آور بیشتری در این زمینه شده‌اند، با این حال براساس آخرین گزارش‌ها، تنها ۵.۱ درصد از شرکت‌های آمریکایی برای تولید کالا و خدمات خود از ابزارهای هوش مصنوعی استفاده می‌کنند. براساس مقاله‌ای از اکونومیست، متخصصان فناوری با این مساله ساده برخورد می‌کنند و آن را «چرخه هیاهو» می‌نامند. این اصطلاح توسط موسسه تحقیقاتی گارتنر معرفی شد و در سیلیکون‌ولی (مرکز فناوری و نوآوری آمریکا در کالیفرنیا) مقبولیت پیدا کرد. براساس این مدل، تکنولوژی‌های داغ پس از یک دوره وجد و شغف اولیه، وارد دوره افت و سرخوردگی می‌شوند و هیجان مردم نسبت به آنها فروکش می‌کند.

۱۴

روسیه رمزارزها را در نظام پرداخت خود ادغام می‌کند

پیش‌تر در ماه ژوئیه، پارلمان روسیه دست به تصویب لایحه‌ای با محوریت ادغام رمزارزها زد. این لایحه علاوه بر به رسمیت شناختن استخراج رمزارزها، تجارت فرامرزی با این دارایی‌ها را نیز قانونی اعلام می‌کند. روسیه در پی آغاز فاز آزمایشی استفاده از رمزارزها برای تسهیل مبادلات تجاری فرامرزی است. این کشور می‌خواهد با استفاده از این ابزارهای مالی نوپدید، تحریم‌های بین‌المللی را دور بزند و معضلات خود را در حوزه‌ی پرداخت کاهش بدهد. بلومبرگ می‌نویسد که قرار است از اول ماه سپتامبر، فاز آزمایشی این پروژه آغاز شود. شماری از افراد آگاه و نزدیک به این موضوع به رسانه‌ها گفته‌اند که روسیه از نظام پرداخت ملی خود برای تسهیل مبادلات پولی میان روبل و رمزارزها استفاده خواهد کرد. روسیه در حالی فرایند

اخراج‌های شناخته‌شده اپل در ۲۰۲۴ است. اپل پیشتر پروژه خودروی الکتریکی خود را متوقف کرده، تحقیق و توسعه در زمینه microLED را کاهش داده و ۱۲۱ شغل مرتبط با هوش مصنوعی را در قالب بخشی از تغییر ساختارهای سازمانی از دست داده بود.

اخراج‌های جدید در اپل؛ ۱۰۰ شغل از بخش خدمات حذف شد

مارک گرمین، خبرنگار بلومبرگ، در آخرین گزارش خود می‌گوید اپل در اقدامی جدید، حدود ۱۰۰ شغل را از بخش خدمات خود حذف کرده است. اگرچه این تعداد اخراج‌ها نسبت به سایر شرکت‌های فناوری در سال‌های اخیر نسبتاً کم است، برای اپل که مدیرعامل آن، تیم کوک، بارها اعلام کرده اخراج کارکنان آخرین راه‌حل این شرکت است، موضوع بسیار مهمی است. بخش‌های اپل بوکس و اپل نیوز بیشتر از همه تحت تأثیر این کاهش‌ها قرار گرفته‌اند، حتی روی برخی مهندسان این بخش‌ها نیز تأثیر گذاشته است. اپل نیوز که سرویس اشتراک پولی برای دسترسی به مجلات و پازل‌ها ارائه می‌دهد، همچنان یکی از منابع اصلی درآمد بخش خدمات باقی خواهد ماند. از سوی دیگر، به گفته گرمین، در آینده توجه کمتری به اپل بوکس خواهد شد؛ شاید به این دلیل که اپل بوکس در دهه گذشته نتوانسته منبعی برای رشد درآمد شرکت به حساب بیاید این خبر به فاصله کوتاهی پس از این منتشر شد که اپل تاریخ رویداد رونمایی از آیفون ۱۶ و بازنشستگی قریب‌الوقوع مدیر مالی شرکت، لوکا ماستری، را اعلام کرد. مارک گرمین همچنین اشاره می‌کند که این خبر چهارمین دور

آزمایشی استفاده از رمزارزها برای مبادلات تجاری خود را آغاز می‌کند که شرکت‌ها و بنگاه‌های تجاری این کشور با مشکلات متعددی در نقل و انتقالات پولی با شرکت‌های برون‌مرزی مواجه‌اند. ایالات متحده آمریکا و چندین کشور اروپایی دیگر دست به تحریم روسیه زده‌اند و بانک‌های خارجی را از همکاری با بنگاه‌های روسی بر حذر داشته‌اند.

آیا بیت کوین مثل طلا در مسیر صعودی گام خواهد گذاشت؟

طلا همچنان در حال رکوردشکنی و جهش به سطوح قیمتی بالاتر می‌باشد. این در حالی است که بیت کوین، به‌عنوان طلای دیجیتال جهان، آنچنان اوضاع و احوالی خوبی ندارد و هم‌اکنون ۱۵ درصد کمتر از سقف تاریخی خود دادوستد می‌شود. بیت کوین، پادشاه رمزارزها بیش از ۶ ماه است که در چنبره نوساناتی فرسایشی گرفتار شده و جزء نوسان خالص، حرکت صعودی یا نزولی در خور توجهی نداشته است. این در حالی است که طلا توانسته آهسته و پیوسته، سیری صعودی را طی کند. با بررسی الگوهای رفتاری حاکم بر نمودارهای بیت کوین و طلا می‌توان دریافت که این نخستین باری نیست که با وجود رشد طلا، بیت کوین درجا می‌زند. در طول ۵ سال گذشته، این پدیده چندین بار رخ داده است و سرانجام زمانی که روند صعودی طلا به اتمام رسید، بیت کوین از روزهای پایانی سال ۲۰۲۰ زنگ آغاز رشد را به صدا درآورد. بررسی تغییرات قیمتی و الگوهای رفتاری این دو دارایی مهم نشان می‌دهد که احتمال دارد به محض توقف روند صعودی طلا، بیت کوین فاز تثبیت را پشت سر بگذارد.

ChatGPT احتمالاً پاییز امسال با پروژه «توت فرنگی» ارتقای بزرگی خواهد داشت

OpenAI ظاهراً قصد دارد در پاییز امسال از مدل هوش مصنوعی جدیدی به‌عنوان عضوی از خانواده مدل‌های پشت ChatGPT رونمایی کند. این هوش مصنوعی در حال حاضر با نام رمز توت فرنگی (Strawberry) شناخته می‌شود و در حل مسائل ریاضی و برنامه‌نویسی از سایر مدل‌های زبانی بزرگ پیشی می‌گیرد. ویژگی بارز این هوش مصنوعی استدلال ریاضی پیشرفته است که با آن می‌تواند مسائل ریاضی را به‌شیوه‌ای که تاکنون مشاهده نشده حل کند. بسیاری از چت‌بات‌های امروزی با این قابلیت دست‌وپنجه نرم می‌کنند. همچنین پروژه «توت فرنگی» دارای مهارت‌های پیشرفته در زمینه برنامه‌نویسی است و می‌تواند برای سؤالات مربوط به موضوعات نظری، مانند استراتژی‌های بازاریابی پاسخ مناسب‌تری ارائه کند. انتظار

می‌رود که Strawberry همچنین بتواند مشکل OpenAI در به‌دست‌آوردن داده‌های واقعی کافی برای آموزش مدل زبانی بزرگ خود را برطرف کند. همچنین اعتقاد بر این است که از این هوش مصنوعی بتوان برای بهبود سایر برنامه‌های این شرکت استفاده کرد. درنهایت، این گزارش می‌گوید که OpenAI به اندازه کافی به Strawberry اطمینان دارد که این فناوری را به مقامات امنیت ملی آمریکا نشان داده است. این رسانه می‌گوید که نمایش نسخه آزمایشی این فناوری می‌تواند ابتکاری از سوی OpenAI برای شفاف‌تر کردن قدرت هوش مصنوعی باشد که ممکن است سیاستمداران آن را خطرناک قلمداد کنند.

مکرون خواستار افزایش سرمایه گذاری در اروپا پیرامون هوش مصنوعی شد

امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه در سفر خود به صربستان در تجمعی در شهر نووی ساد حضور یافت و از عملکرد ضعیف اروپا در هوش مصنوعی نسبت به چینی‌ها و آمریکایی‌ها، دو مدعی اصلی این حوزه، گفت. اروپا در زمینه هوش مصنوعی از مدعیان دیگر عقب‌تر است. مکرون در ادامه صحبت‌هایش پیرامون این تکنولوژی جدید گفت آمریکایی‌ها و چینی‌ها بیشتر از کشورهای اروپایی در این حوزه سرمایه‌گذاری کرده‌اند و عملکرد چشمگیر فعلی آن‌ها نتیجه همین موضوع است. رئیس‌جمهور فرانسه، کشورهای اروپایی را به سرمایه‌گذاری و تلاش بیشتر برای جبران این عقب‌ماندگی تشویق کرد و افزود که هوش مصنوعی باید در خدمت اهداف جامعه باشد؛ نه اهداف شخصی. او همچنین گفت باید نوآوری‌هایی را در بخش‌های دولتی و خصوصی ایجاد کرد تا مدل‌های AI راحت‌تر توسعه پیدا کنند. مکرون به قوانین فعلی اتحادیه اروپا نیز واکنش نشان داد. او اظهار داشت که این اتحادیه چارچوب قانونی منحصر به فردی برای کنترل پیشرفت‌های این عرصه اجرا کرده است. وی همچنین با تأکید بر اولویت سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی گفت: زمانی که به بلوغ نسبی در این حوزه برسیم، می‌توانیم مقررات فعلی را به مزیتی رقابتی تبدیل کنیم.

محتوای غیرقانونی و کالاهای تقلبی و خطرناک مبارزه کنند و راهکار ساده‌ای برای گزارش و اقدام علیه آنها فراهم کنند. در این قانون همچنین موضوعاتی مثل تبلیغات هدفمند براساس نمایه‌سازی از کودکان یا داده‌های حساسی مثل جنسیت، مذهب و نژاد نیز ممنوع شده است. انگلستان نیز به تازگی با تصویب یک قانون امنیت آنلاین شرایطی را فراهم کرده است که براساس آن رهبران تکنولوژی در صورت اطلاع از محتوایی که امنیت کودکان را به خطر می‌اندازد و در صورت عدم تلاش سیستماتیک برای حذف آن، مسئول شناخته می‌شوند.

آیا مدیران شبکه اجتماعی در قبال آنچه در پلتفرم‌ها رخ می‌دهد مسئولیت دارند؟

بحث مسئولیت مدیران شبکه‌های اجتماعی بار دیگر با دستگیری پاول دوروف، مدیرعامل تلگرام، داغ شده است. با اینکه در بسیاری از کشورهای جهان محدودیت‌های جدی برای انتشار محتوای وجود دارد و مسئول شناختن مدیران و حتی کارمندان این پلتفرم‌ها چیز عجیبی نیست اما این سوال در دموکراسی‌های غربی و مدعیان آزادی بیان که بیشتر پلتفرم‌های بزرگ را میزبانی می‌کنند از اهمیت بالاتری برخوردار است. اتحادیه اروپا که به سبیل قانون‌گذاری در جهان آنلاین شهرت دارد با مقرراتی که از ۱۷ فوریه ۲۰۲۴ به طور کامل اجرایی شد محدودیت‌هایی را برای پلتفرم‌های اجتماعی در نظر گرفته و شبکه‌های اجتماعی در صورت عدم فعالیت کافی در قبال محتوای غیرقانونی و خطرناک کاربرانشان مسئول شناخته می‌شوند. براساس این قانون، در صورتی که پلتفرم‌ها از محتوای غیرقانونی مطلع باشند و اقدامات کافی را برای مبارزه با آن به اجرا نگذارند، در برابر رفتار غیرقانونی کاربران خود مسئول هستند. براساس این قانون شبکه‌های اجتماعی باید با انتشار

چین در ۸۹ درصد از حوزه‌های تحقیقات فناوری پیشتاز است

مؤسسه سیاست استراتژیک استرالیا تحقیقات جدیدی را منتشر کرده که نشان می‌دهد چینی‌ها در ۵۷ حوزه از ۶۴ حوزه فناوری‌های حیاتی حال حاضر، مثل تکنولوژی‌های نظامی پیشرو هستند. استرالیایی‌ها این تحقیقات را با معیاری تحت‌عنوان «Critical Technology Tracker» پیش برده‌اند که برای ارزیابی و پیگیری پیشرفت کشورها در حوزه‌های کلیدی فناوری طراحی شده است. داده‌های ارائه‌شده طیف وسیعی از فناوری‌های فعلی از جمله هوش مصنوعی، امنیت سایبری، فعالیت‌های نظامی و رباتیک را در بر می‌گیرد. ایالات متحده در بازه زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ در ۶۰ مورد از ۶۴ دسته فناوری پیشتاز بود و چین تنها در سه فناوری باقی‌مانده حرف اول را می‌زد. طبق آمار، چینی‌ها در تمامی این فناوری‌ها، که عمدتاً شامل هواپیماهای بدون سرنشین، نوابری ماهواره‌ای، رادار و سایر تکنولوژی‌های نظامی هستند، دست بالا را دارند. اتحادیه اروپا نیز در ۳۰ دسته فناوری رتبه دوم را به خود اختصاص داده است. بریتانیا طی یک‌سال گذشته، موقعیت خود را در ۸ دسته فناوری از دست داده و اکنون تنها در ۳۶ دسته رتبه بالایی در اختیار دارد. همچنین هندی‌ها نیز رشد خوبی داشته‌اند و در ۴۵ دسته فناوری، جزو ۵ کشور برتر به حساب می‌آیند.

پرشتاب به سمت تحول دیجیتال:
خدمات نوآورانه، نتایج متحول کننده

خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات

- ▶ طراحی و راه اندازی زیرساخت شبکه
- ▶ ارائه سرویس های (Desk Service)
- ▶ راه اندازی مرکز عملیات شبکه (NOC)
- ▶ راه اندازی مرکز عملیات امنیتی (SOC)
- ▶ طراحی و پیاده سازی زیرساخت Active و Passive شبکه بر اساس استانداردهای روز جهان
- ▶ طراحی و پیاده سازی راهکارهای مجازی سازی
- ▶ راه اندازی سیستم VoIP درون و برون سازمانی جهت اتصال کارمندان و شعب به یکدیگر و فراهم کردن بستر دورکاری
- ▶ پیاده سازی استانداردهای حوزه فناوری اطلاعات (COBIT, ITIL, ISMS)
- ▶ آموزش سازمانی
- ▶ تامین تجهیزات
- ▶ پشتیبانی ۲۴ ساعته در ۷ روز هفته از تمامی سرویس ها

مشتریان ما

گروه مالی سپهر صادرات

گروه مالی سپهر صادرات

توسعه مدیریت

توسعه مدیریت

توسعه مدیریت

توسعه مدیریت

شرکت توسعه مدیریت نیکان سپهر
پست الکترونیک info@sepehrdf.ir
تلفن: ۰۲۱ - ۹۲۰۰۲۰۳۰

آگاهانه به آینده قدم بگذارید

رصدخانه فناوری کارخانه دیجیتال سپهر

- ◀ ارزیابی وضعیت هوش مصنوعی در سازمان‌ها
- ◀ ارزیابی آمادگی و بلوغ تحول دیجیتال در سازمان‌ها
- ◀ طراحی و ارائه گزارش‌های موردی پیرامون آینده صنعت مالی
- ◀ رصد کلان‌روندها، روندها، رویدادها و شگفتی‌های صنعت مالی در ایران و جهان
- ◀ رصد مهمترین اخبار فناوری‌های نوظهور در صنعت مالی ایران و جهان
- ◀ برگزاری رویدادها و کارگاه‌های تخصصی در حوزه فناوری‌های نوظهور
- ◀ برگزاری دوره‌های آموزشی از مبانی تا روش‌های آینده‌پژوهی و آینده‌نگاری راهبردی
- ◀ تدوین نقشه‌راه فناوری و نوآوری
- ◀ تدوین سند آینده‌نگاری راهبردی برای سازمان‌ها

کارخانه دیجیتال سپهر؛

دریچه‌ای رو به آسمان پر ستاره نوآوری....

بی شک کارخانه دیجیتال سپهر پاسخی است برای دستیابی به سازمانی در تراز عصر دیجیتال. مرکزی هوشمند که پوشش و پایش فناوری و نوآوری در صنعت مالی و سرمایه گذاری را برعهده دارد تا موجبات رویش پاسخ‌هایی نوپدید باشد برای خلق ارزش اقتصادی مبتنی بر فناوری‌های نوظهور دیجیتال.

ما در کارخانه دیجیتال به دنبال ایجاد محیطی نوآورانه هستیم تا دنیای قدیم و جدید را بهم پیوند زده و ضمن تمرکز بر حل مسائل شرکت‌های فعال در زنجیره ارزش خدمات مالی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری جدیدی را پیشنهاد کنیم. ما در کارخانه دیجیتال به دنبال خلق شایستگی‌ها و قابلیت‌های سازمانی در مسیر دستیابی به سازمان‌هایی چابک و توانمند در بهره‌برداری به هنگام از فناوری‌های تحول آفرین در طول زنجیره ارزش سرمایه‌گذاری‌های گروه مالی سپهر صادرات هستیم.

برای ارتباط بیشتر با ما، اسکن کنید

خبرنامه ساعت

سپهر اقتصاد، علم و تکنولوژی

شماره پنجاه و یکم
هفته دوم شهر یور ماه ۱۴۰۳

SEPEHR
DIGITAL
FACTORY

رصدخانه
سپهر
تجارت و معادن